

F6 - NYTT

Organ för orientering av flottiljens

reservofficerare.

Tredje årgången

Nr 2/1960

I N N E H Å L L

Redaktörens rader.
Något om den teletekniska tjänsten vid flottiljen.
Verkansfällning med brandbomber.
Robotbeväpning.
Personalnytt.
Materielnytt.
Tjänsteglantar.
Från kamratlivet.

Redaktör för detta nummer: Kapten Justusson.

(Mitt bidrag sid 9; och lite på sidan 13. /Ju

REDAKTÖRENS RADER

1960 års sommarnummer av F6-NYTT överlämnas härmed till läsekretsen. Numret är tekniskt betonat med huvudvikten lagd på det teletekniska området.

Den i föregående nummer nämnda omorganisationen av flottilj har beslutats och gäller fr o m 1/5 1960.

CFV har även fastställt ny organisation av bastjänsten.

För dess genomförande fordras mycken rekognoscering, planläggning och utbildning. Vi aktiva behöver all hjälp vi kan få av våra kamrater i reserven om målet skall nås. Målet är att ha organisationen klar i början av 1961.

Till sist vill Redaktionen och kamraterna på flottiljen önska reservofficerskamraterna en trevlig semester.

Redaktören.

NÅGOT OM DEN TELETEKNISKA TJÄNSTEN VID FLOTTILJEN.

Som bekant ställes allt högre krav på flygplantyperna. Detta berör givetvis samtliga tekniska områden. En mycket genomgripande utveckling har bl a ägt rum på det teletekniska området. Den ökade hastigheten hos fpl har medfört att flygföraren till sitt förfogande måste ha vissa hjälpmedel. De snabba telehjälpmidlen har därmed gjort sitt intåg både i fpl och på marken. Från att ha varit ett "bihang" har den elektriska materielen vuxit så att den nu är omistbar, om man vill uppnå maximal effektivitet hos "Vapnet".

Av det sagda framgår, att F6 i samband med tilldelningen av fpl A32 ställdes inför åtskilliga teleproblem. Både i fpl och på marken installerades en mängd komplicerade stationer. För att möta de ökade kraven på snabb och förbättrad service måste televerkstaden byggas om och personalen omskolas och utbildas på den nya materielen. Den på flj kvarvarande elpersonalen ställdes därför inför ett ansträngande arbetsprogram.

Det har bedömts vara av intresse att lämna en orientering om de speciella arbetsområden, som tillkom med fpl 32, och som i mångt torde vara okända för reservofficern.

I denna uppsats kommer närmast organisationen vid avd VI samt den viktigaste telematerielen att beröras.

Organisationen
har, bortsett från teleingbefattningen, i stort ej ändrats sedan B5:ans dagar.

Teleing, som är chef för flygverkstadens (avd VI) telesektion, utövar konsulterande teknisk rådgivning och handlägger frågor rörande radio och radar samt flygburna och markbundna svagströmselektriska installationer. Han har vidare till uppgift att utarbeta erforderliga föreskrifter för kontroll av telemateriel, utarbeta förslag till förbättrade kontrollmetoder, utveckla telematerielen konstruktivt samt leda prov och experiment med flygtelemateriel. Teleing handlägger tekniska frågor rörande luftbevakningsanläggningar (telefon- och radioutrustning m m). Han förbereder vissa elpersonalärenden på flj, såsom personalomflyttningar och val av personal till kurser. Sedan Flygförvaltningen införde hålkortsmässig materielfelsrapportering på telemateriel s k felanalysrapportering, har teleing varit flj kontaktman i dessa ärenden.

Den, som på verkstadssidan svarar för allt det telearbete, som med en samlande benämning kallas underhåll, är elektroverkmästaren. Denne leder och fördelar arbetet samt svarar för att arbetet utföres enligt gällande föreskrifter och bestämmelser. Vidare deltar han i arbetet med prov, experiment och utveckling av telematerielen. Förut kontrollerade elverkmästaren de olika arbetena, men för att lätta arbetsbördan något har denna funktion ålagts en speciell, kollektivanställd man, elkontrollanten. En hel del arbeten utföres dock av personalen under självkontroll.

Under elverkmästaren sorterar numera även instrumentverkstaden. Utvecklingen har nämligen medfört, att de mekaniska instrumenten i allt

större utsträckning ersatts med elektriska. En del av instrumenten provades förut på instrumentverkstaden, andra åter på elverkstaden. För att uppnå bättre samordning har därför de båda verkstäderna sammanslagits till en enda, televerkstaden, som innehåller radar-, radio-, instrument- och elsektion. Samtliga instrument provas och repareras på instrumentsektionen.

Elektroverkmästaren har två personalkategorier till sitt förfogande, dels flygtekniker för service å markbunden telemateriel, dels flygtekniker och kollektivanställd personal för underhåll av flygtelemateriel.

Instrumentförmannen, som blivit biträdande ing, svarar för underhållsarbetet på instrumentsektionen men deltar även i lösandet av övriga teleproblem. Jämsides med underhållsarbetet har instrumentförmannen medhunnit att på eget initiativ konstruera och tillverka nya provningsutrustningar, varigenom väsentliga tidsbesparingar gjorts. Mera härom senare.

Elkontrollanten har till uppgift att, dels kontrollera att beordrade modifieringar blivit utförda på föreskrivet sätt, dels söka bedöma om den felaktiga materielen, som inkommer till avd VI, skall sändas direkt till central verkstad utan att passera televerkstaden. Elkontrollanten lyder under kontrollingenjören.

Televerkstaden

var förut indelad i ett flertal småutrymmen. Detta gjorde lokalerna svåröverblickade och mörka och arbetet tungt. Efter ombyggnaden består verkstaden av tre stora utrymmen för vardera radar och radio, instrument samt elapparater. Skiljeväggarna är till viss del av glas, vilket ytterligare förstärker verkstadens luftiga och ljusa intryck. Trappan upp till verkstaden ligger numera utanför denna, längs en väggen i fplhallen. Golvytan ökades genom ombyggnaden med drygt 30 m², vilket är mycket då hela tillgängliga ytan endast är 180 m². Transporten av enheter sker med hjälp av en hiss direkt mellan förrådet och televerkstaden.

Före ombyggnaden planlades var de olika arbetena skulle utföras och vilka strömförsörjningsalternativ, som behövdes vid de olika arbetsplatserna. Behovet av tryckluft, vakuum och syrgas kartlades också. Kablarna förlades på stegar under taket och drogs ned till uttag vid arbetsbänkarna. Kopplingen skedde sedan från uttagen till plintar på arbetsbänkarna. Allmänbelysningen utökades och ändrades genomgående till lysrörarmaturer. Tillsatsbelysning i form av glödlampor användes vid vissa arbetsbänkar. All försörjning av spänningar m m sker från en separat central och fördelas till lokalerna.

Vinylplattor på golven underlättar renhållningen.

Uppbyggnaden är gjord så, att man i framtiden lätt kan ändra om både lokalerna och strömförsörjningen m m.

Marktelematerielen

är den viktigaste materielen. Flottiljen är ju i första hand en flygplats och skall således betjäna även andra förband. Materielen är i regel sk flygsäkerhetsmateriel. Speciellt viktigt är därför att eventuella fel snabbt kan lokaliseras och repareras. Som ett led i denna strävan att hålla stilleståndstiden nere har flottiljen tilldelats en volkwagenbuss såsom servicefordon. Vidare förekommer preventivt un-

derhåll, d v s materielen genomgår periodiska tillsyner av vilka de flesta beordrats via tekniska order, ToMT. Dessa ToMT har av avd VI sammanställts till kvartalsvisa program, varigenom uppföljningen underlättas. Signering sker i dessa program, då tillsynerna utförts. En viss tillsyn skall utföras under veckan, d v s man kan välja den av veckans sex dagar, under vilken apparaturen med minsta olägenhet kan undvaras. Den lämpligaste dagen för veckans tillsyner bestämmes en gång i veckan i samråd mellan signalförvaltaren avd VII och elverkmästaren. Tillsyner och reparationer utföres av tre flygtekniker, vilka har ett pressande veckoprogram. Jourtjänst förekommer ofta under kvälls- eller mörkerflygningar.

I marktelenmaterielen inräknas bl a flera radiokommunikationsstationer, högtalaranläggning, order- och snabbtelefonanläggningar, radioanläggningar i båt och räddningsbilar samt vid skjutnål.

Av den nyare materielen kan följande nämnas:

landningsradarfyr, som på impuls från fplstation, informerar fpl om dess läge, dels avvikelser i sidled i förhållande till landningsbanans centrumlinje dels avståndet till sättpunkten;

navigeringsradarfyr, som likaledes på impuls från fplstation, informerar fpl om riktningen och avståndet till fyren. Dessutom ger stationen uppgift om vilken fyr fpl navigerar mot;

automatpejl, vilken i likhet med s k talande fyr, användes för att på några få sek ge fpl riktningen mot stationen d v s flj. Två samarbetande automatpejlar användes för krysspejling d v s man får uppgift om fpl läge;

telefaxmottagare användes för att via radioförbindelse överföra textmaterial eller bilder. Den användes bl a för överföring av väderlekskartor;

utrullningshindret manövreras på elektrisk väg och kan fjärrmanövreras från trafikledaren.

Hundlarmsanläggning har tillkommit för att underlätta bevakningen i viktigare lokaler.

Härtill kommer arbete med viss mtrl avsedd för krigsflygfält samt arbete med flygfältbelysningen.

Instrumenten är, såsom nämnts, huvudsakligen elektriska och mera komplicerade än tidigare använda. Kontrollen av dem har därför ökat väsentligt i omfattning och tar längre tid att utföra. Samtidigt är instrumenten känsligare för smuts och damm. Hänsyn härtill togs då verkstaden ombyggdes.

För att underlätta arbetet har en mängd provutrustningar konstruerats av instrumentförmännen. Här kan nämnas en helt ny konstruktion av tryckklockaggregat. Vidare har vatten-, kvicksilver- och barometerpelarna gjorts höj- och sänkbara för att underlätta inställning och avläsning. Skalorna är graderade för provning av nu aktuella aneroid- och bourdoninstrument.

Manometerprovningssapparat för provning av alla på flj förekommande manometrar och tryckgivare har också tillverkats.

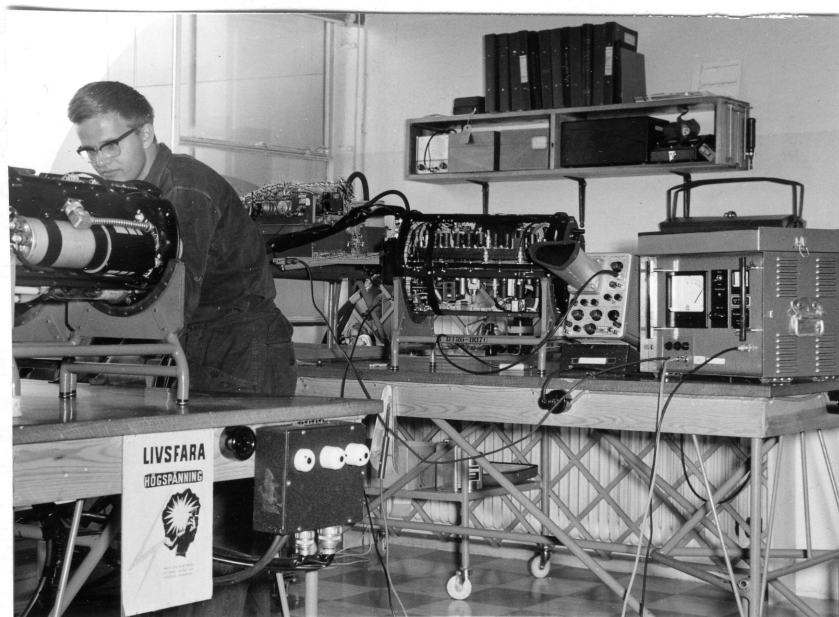
Bland nya instrument kan nämnas bombsiktet, en liten "matematikmaskin", som automatiskt korrigerar för olika fällningsdata, varvid högre träffnoggrannhet erhålles.

Flygburna materielen
har också väsentligt utökats.

Flygradion är av en ny förbättrad typ. Föraren kan med en vridomkopplare på sin manöverapparat välja mellan ett stort antal kanaler. Dessa väljs i förväg ut bland kristallstyrda frekvenser med hjälp av en insticksenhet. Härigenom kan man lätt skifta de kanaler, som står till flygförarens förfogande.

Nyttillskotten är radarstationerna, dels spaningsradar och dels navigeringsradar. Den förstnämnda stn ger t e en bild av underliggande terräng, men har med mycket gott resultat använts även vid bombfällning. Spaning sker givetvis även mot luftmål.

Navigatorradarutrustningen arbetar tillsammans med de tidigare nämnda landnings- och navigeringsfyrarna. Avläsningen sker dels på ett fplinstrument dels på en indikator (katodstrålerör). Utrustningen är konstruerad så att den kontinuerligt avsöker det för tillfället använda avståndsområdet tills den finner en svarsfyr, som arbetar på samma frekvens. Utrustningen "låser" till denna fyr. Under avsökningstiden sveper instrumentets avståndsvisare från noll till maximalt värde och visar därmed, att avsökning pågår. Under denna tid är riktningvisaren ej i funktion.

Då utrustningen låser till en fyr, stannar avståndsvisaren i ett läge, som anger det aktuella avståndet till svarsfyren. Samtidigt träder riktningvisaren i funktion. Att låsning skett indikeras av en signalflagga på instrumentet. Vid navigeringsflygning visas fyrens kod på en glinlampa.

Serviceinstrument

har i stor utsträckning tilldelats flj i samband med den nya fpltypen. Flera instrument önskas dock, speciellt till kompanierna. Bris-ten på instrument har till en del kunnat neutraliseras, genom att huvud- delen av instrumenten placerats i ett centralt förråd i anslutning till televerkstaden. Förrådet skötes av en instrumentmakare, vilken ser till, att de olika instrumenten ständigt är fullt kuranta. Detta sker, genom att instrumenten lånas ut mot "bricka" och kontrolleras vid återlämnandet. Instrument, som användes dagligen, långtidsutlånas.

Förrådssystemet medför också den fördelen, att översynstiderna lättare kan innehållas.

Utbildning

i alla dess former bedrivs i mycket stor utsträckning vid flj. Den te- letekniska utvecklingen medför, att elpersonalen dels måste kunna mera inom hela teleområdet och dels måste specialiseras på vissa apparattyper. Under de första åren, som flj haft fpl A32, har cirka en tredjedel av all elpersonal varit bortkommenderad på utbildning, främst radarutbildning vid FRAS/F2. Numera har utbildningsbehovet sjunkit till "endast" cirka en fjärdedel. Dessutom tillkommer de kurser vid flj, där elpersonal tjänstgör som lärare och instruktörer för andra personalkategorier. Praktisk utbildning av lärlingar från flygförvaltningens verkstadsskola i Västerås pågår normalt varje år vid avd VI.

Flj har haft fpl A32 i tre år. Vi vågar påstå, att vi nu fått grepp på de teletekniska problemen och några större problem torde inte längre komma att oroa teleunderhållet.

Ett par stora problem väntar dock fortfarande på sin lösning nämligen elkraftförsörjningen på kompanierna och ombyggnaden av batteriladdningsrummen, där arbetet bedrivs under primitiva former.

F 6 har på sätt och vis haft turen att få en jämnare övergång på teleproblemen. De förband som nu får fpl 35 direkt efter en fpltyp med få elektriska hjälpmedel torde få en "kraftig chock" när de ställs inför problemen. Teleutrustningen i fpl 35 är betydligt mer avancerad och har större omfattning än den i fpl A32. Inte utan fog kallas fpl 35 för "fodralet". Dessa förband kan ju trösta sig med, att nästa typ blir än mera komplicerad. Problemen kommer dock med säkerhet att lösas.

Gunnar R. Ohlsson

o o o 0 0 0 o o o

VERKANSFÄLLNING MED BRANDBOMBER

I början av mars hade F6 demonstrationsfällning med brandbomber. Fällningen ingick som ett led i den napalmblandningskurs, som då var förlagd till flotttiljen. Förutom av kursdeltagarna åsågs fällningen av CEl och representanter för pressen. Den filmades dessutom av TV.

Så här ser det ut när napalm brinner!

o o o o 0
o o o o 0

ROBOTBEVÄPNING.

F6 har i likhet med övriga attackflj tillförts ytterligare ett antal övningsrobotar 304 Ö. Rb 304 är en sjöattackrobot och två sådana robotar kan hängas upp under fpl Lansen.

CEl avser att under augusti månad vid F6 anordna en robotkurs för viss personal ur El. Kursdeltagare blir en kompanichef/aflj, en vapenverkmästare eller vapenmästare/aflj, resp aflj vapenofficer, kn Paulsson El och flyging Persson F6. Kurschef blir antagligen mj Sonesson, FKES, och lärare kommer att erhållas från FF, FC, CVA och RfK.

Robot 304 Ö.

PERSONALNYTT

Utnämningar

Öv Hansson har utnämnts till flotttiljchef vid FV f o m 1/7 1960.

Fk Benetsson har befordrats till löjtnant f o m 1/5 1960.

Skolor och kurser

Kurs i lgctjänst 4/7 - 23/7 utgår.

Flygkurs för fänrikar (FKF) äger rum vid 2. div 1/8 - 30/9. Antal elever åtta.

Samtidigt genomgår mj Sterner, kn Arnebäck och fliasp Pellebergs TIS på A 32.

Kn Lindahl har genomgått kurs i personaltjänst vid Fst/PV, Örenäs, den 3/5 - 14/5. Huvudvikten av kursen var lagd på personalvården i krig. Lhar genomgått baskurs (utb till basch) vid F 10 8/6 - 23/6.

Tjänstgöring

Grad och namn	Tid	In- och utryckning		Tjg såsom	Period	Placering
		In	Ut			
Kn Schönemann	28/6-27/7	27/6	28/7	Inso	60-62	Avd M
Lt Larsson	5/7-29/7	4/7	30/7	Inso		Avd I
"	8/8-27/8	-	-	Elev i lbevtb		F 9

Flygnavigatörsutbildning för meteorologkadetter och vpl.

Sju blivande meteorologer genomgår under sommaren flygnavigatörsutbildning vid F6. Utbildningen syftar bl a till, att hos dem skapa ökad förståelse för problemställningen flygtjänst - väderförhållanden, till gagn för deras fortsatta utbildning till meteorologer i flygvapnet.

Sedan ett par år tillbaka pågår i flygvapnet - främst vid attackflotttiljerna - utbildning av vpl till flygnavigatörer. De vpl är f d fältflygare-elever och fullgör med denna utbildning resterande del av sin vpl-tjänstgöring. Utbildning med sex vpl pågår f n vid F6.

Utbildningen för såväl meteorologkadetterna som de vpl ledes av navigationsofficeren, kn Wallin, med två underofficerare, sg Hallberg och Jansson, till förfogande.

MATERIELNYTT
=====

Det har, som välkänt är, sedan pumpaggregaten kom i tjänst, varit ett stort problem med hantering och slitage av aggregatets tunga, stela och dyra tanknings slang. Normalt åtgår 3-4 personer för att ta bort slangen från pumpaggregatet och ansluta den till fpl, om man vill undvika, att slangen släpar mot cementplattan.

I den av SAF, LO, TCO och Sveriges Radio anordnade förlagspristävlingen deltog tekniker K.E. Annerfalk, 2. komp, med en vagnkonstruktion för tanknings slang. FF har nu infordrat ritningar, foto mm. Meningen är, att ytterligare vagnar skola tillverkas och tjänst provas.

Vagnarna är 5 till antalet och hopkopplade efter varandra, så att tanknings slangen (15 m lång) vilar på dem utefter hela sin längd.

Vagnarna ha provats på ett pumpaggregat sedan i juli 1959. Proven ha utfallit mycket väl. En man har med lätthet manövrerat tanknings slangen genom att bära i trycktankningskopplingen. Slangen har följt vagnarna utan att veckas under sväng. Ej heller har de visat tendens till att välta under de svängar, som kan tillåtas för slangen.

Efter tävlingstidens utgång har tekniker Annerfalk ytterligare förbättrat konstruktionen med bl a stöd och kapell för trycktankningskoppling, transportställning på själva pumpaggregatet för vagnarna och ny dragning av jordledningskabeln i klämmor längs vagnarna, (det senare framgår ej av bilden, där jordledningskabeln ligger lös).

o o o o o o o o o

TJÄNSTEGLIMTAR
=====

Deltagande i flygdagar hör till div uppgifter under sommarmånaderna. Hittills har F6 avverkat:

F 7	Såtenäs	den 29 maj
F 21	Luleå	den 11 och 12 juni (två dagar!)
	Dala-Järna	den 12 juni
	Karlskoga	den 12 " .

Samtliga utom F21:s kunde genomföras programenligt. I Luleå regnade det och var lågt i taket, 100 - 120 m.

Draken kunde genomföra ett "avancerat" program men attacken fordrar större (säkerhets-)höjder vid anfall med stridsbomber i fredstid.

IFYL inspekterade flottiljen den 8/6.

Haveristatistiken är godtagbar men antalet tillbud och haverier måste pressas ytterligare.

Just nu försöker man komma underfund med landningshaverierna. Vid F6 händer de flesta av dessa haverier vid landningsbana 24. Trolig orsak: svårt bedöma över vattnet samt vindbyar i gränsen mellan land och vatten.

Efter motorstopp hoppade fältf Andersson den 5/4 i trakten av Ransberg. Fpl "landade" på buken vid Brevik efter förhållandena i ovanligt helt skick. Lustigt nog gick klockan i framsitsen och visade rätt tid.

Krigsmans erinran meddelades de vpl ur 1. omg 1960 den 16/6. F o m samma dag voro de vpl klara med sin grundläggande yrkesutbildning vid 4. komp och fördelades till tjänst på avd och komp.

Hangarbygget fortsätter enligt plan.

Tack vare hyggligt väder är hangaren nu under tak.

Idrott

Flottiljmästerskap i orientering ägde rum den 10/6 i trakten väster Brevik. Banans längd var 9,5 km.

Segrare och flottiljmästare blev fplm Djurberg. Tid: 2.01.07.

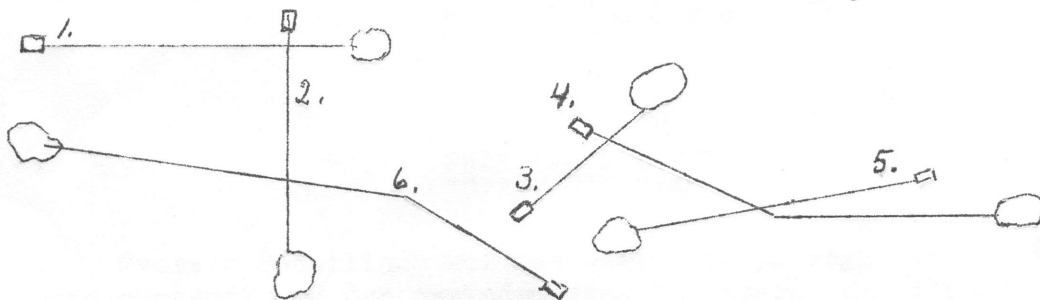
GOLF - VÅR NYASTE IDROTTSGREN

I ett tidigare nummer av F6-NYTT orienterades i korthet om, att en golfbana var under anläggning vid flj. Då arbetet härmed nu framskridit så långt, att banan är spelklar, kan det vara på sin plats att berätta mera utförligt om golfen vid flj.

Efter förberedelser, främst i form av orienteringar om sporten, visning av film och demonstration av mtrl och spel, bildades i höstas en golfsektion i F6 Idrottsförening. Sektionen, som från början fick 12 medlemmar växte snart nog ut och räknar idag 71 medlemmar. Dessa utgö- ras till övervägande del av anställda av alla kategorier vid flj och dessas anhöriga, några anställda vid Lv 1 samt ett fåtal civila hemma- hörande i Karlsborg.

En av anledningarna till att intresset för golf blivit så stort är utan tvekan, att vi haft tillgång till sakkunnig tränare. Genom tillmö- tesgående från Jönköping-Huskvarna Golfklubb har klubbens tränare, Mr J.R. Suckling, kunnat disponeras en dag i veckan för träning.

Banan, som ligger söder om startbanan, omfattar nu sex hål. Spel sker f n på provisoriska greens men ordinarie greens är besädda och vi hoppas få pröva dem i höst. Banans utseende framgår av bilden.

SSS är 72 (för 18 hål spelas 3 varv med varierande utslagsplatser på några hål). Längd herrar 5235 m, damer 4671.

Banans data i övrigt (de sex första hålen).

Hål nr	Herre	Dam	Bogey	Hcp
1	269	241	4	5
2	222	222	4	6
3	145	145	3	2
4	354	274	4	3
5	265	265	4	4
6	450	410	5	1

Banan kan helt naturligt icke jämföras med "riktiga" golfbanor. Men den blir utan tvekan en utmärkt träningsbana för oss, som har 75 km till närmaste "civila" bana - Lerdala på Billingen.

Att den uppskattas ses bäst på kvällarna, då den är livligt frek- venterad.

Träning pågår dels för FV-tävlingen, som i år går i Tylösand med F 14 som arrangör, dels också för vår egen midsommartävling, som samlat 30-talet deltagare.

F 6 Golfklubb hälsar flj reservofficerare välkomna att pröva banan.

SKYTTE

Vid militärmästerskapen (MM) i skjutning vid I 4 belade sergeant Neman en fin 5-placering i pistol bland 194 startande och fanjunkare Dahlgren en ännu finare 3-placering vid skol- och fältskjutning, - sammanlagt - med kpist (antalet startande var här 215 st och D hade samma antal träff som tvåan).

Flottiljens främste skytt för närvarande tycks emellertid vara flygplanmästare Djurberg med bl a följande meritlista:

1. "Flj bäste skytt på pistol 1959".
Tävlingen tillgår som månatliga tävlingar. D segrade i 3 av dessa skjutningar. I årets månadsskjutningar har D hittills vunnit mars och maj månads tävlingar.
2. Den 10/5 segrare i FVM i stridsskjutning pistol vid F 18.
3. Den 12/5 flottiljmästare i fältskjutning, pistol.
4. Den 29/5 segrare i kretsmästerskap i skolskjutning vid F 6.

o o o o o
o o o o o

FRÅN KAMRATLIVET

Överste Söderlindh ger oss några ord på vägen inför sitt förestående uppbrott vid den avskedsmiddag kamraterna gav för chefsparet den 26/3.

168

Britt